

Van de bestuurstafel

Het jaar 2022 ziet er zeker anders uit dan de twee voorgaande jaren. We komen stap voor stap weer terug van een digitale in een fysieke werkelijkheid. Natuurlijk is dit overal in de samenleving van belang, maar dit geldt zeker ook voor het werk in de politiek. In het voorjaar met de gemeentelijke verkiezingen komen de ontmoetingen nog voorzichtig op gang. De voorbereidingen voor de verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Wetterskip die in maart van dit jaar gehouden zullen worden, hebben we volledig live kunnen uitvoeren.

Er zijn in 2022 veel ontmoetingen en gesprekken met (potentiële) kandidaten voor beide kandidatenlijsten. Dit heeft geresulteerd in de voordracht van enthousiaste en kundige kandidaten. Alle lof voor de selectiecommissie die hiervoor veel werk heeft verricht! Ook tijdens de ontmoetingen om input te vergaren voor de verkiezingsprogramma's zijn er van hart tot hart gesprekken gevoerd. Al deze gesprekken en ontmoetingen komen het beste tot hun recht als je elkaar rechtstreeks in de ogen kunt kijken. Als bestuur hebben we gemerkt dat het goed is om samen de voorbereidingen voor al deze activiteiten te kunnen uitvoeren.

We kijken daarom vol verwachting uit naar de komende weken waarin we de ChristenUnie in onze provincie graag willen presenteren als betrouwbare partij die zorg draagt voor de schepping. Daarvoor weten wij ons gedragen door onze hemelse Vader en vragen wij Hem om Zijn zegen over ons werk.

Margo de Vries

Voorzitter Provinciaal Unie bestuur
ChristenUnie Fryslân

Colofon:

Vormgeving en drukwerk: Stavast Creatie
Drachten
Redactie: Bernita Hakvoort en Anita Vellema
E-mail: christenunie@fryslan.frl
Tel: 058-2925801 / 058-2928801

Wilt u op de hoogte blijven van de activiteiten van de fractie? Abonneer u dan op onze gratis nieuwsflits die elke maand verschijnt.

Uitvoeringsprogramma stikstof

Provincie Fryslân heeft in het uitvoeringsprogramma Stikstof in kaart gebracht hoe zij de stikstofuitstoot wil terugbrengen. Ook dit jaar hebben de Staten veelvuldig gesproken over de stikstofaanpak. Vooral in de communicatie richting de boeren valt nog een hoop te winnen.

Het vertrouwen tussen de provincie en de boeren heeft een flinke deuk opgelopen. Wiebo de Vries: "Ik wil graag een gedeputeerde zien die met passie zijn werk doet en dat zie ik te weinig terug."

Energiecrisis raakt ook midden- en kleinbedrijf

De ChristenUnie maakt zich zorgen over de toekomst van het MKB. Landelijke regelingen, voor een tegemoetkoming van de energiekosten, lijken slechts ten dele te helpen. Onder andere bakkers hebben het zwaar, maar ook de glastuinbouw staat zwaar onder druk. Als het MKB onder druk staat, staat ook onze werkgelegenheid onder druk. Dat wil en kan de ChristenUnie niet accepteren. Iedereen moet een goede boterham kunnen verdienen. Werknemers aan het werk houden betekent inkomenszekerheid. Het voorstel van de ChristenUnie om een fonds van 2,5 miljoen euro, naar het voorbeeld van provincie Overijssel, in het leven te roepen voor het MKB wordt door het college van harte ondersteund. Het college komt met een plan en legt deze voor aan Provinciale Staten begin 2023.

Waar staat de ChristenUnie Fryslân voor?

- Geen verplichte opkoop van agrarische bedrijven
- De stikstofdoelkaart moet worden aangepast
- Alle sectoren dragen bij aan emissiereductiedoelstellingen
- Geen uitbreiding van de huidige Natura-2000 gebieden
- Geen aanvullende opgaven voor gebieden die onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vallen
- Boeren die natuurinclusief willen boeren moet de overheid maximaal faciliteren
- Duurzame ontwikkelruimte voor boerenbedrijven

Funderingsaanpak veenweidegebied

Een meerderheid van de Staten vindt dat er alsnog een subsidieregeling moet komen om een deel van de funderingsschade te vergoeden. De ChristenUnie pleitte in 2021 al voor een fonds van 30 miljoen. Dat haalde het niet. Statenlid Wiebo de Vries ziet dat de partijen in december 2022 wel bereid zijn een subsidie beschikbaar te stellen om huiseigenaren in het Veenweidegebied met funderingsschade te helpen. Hij vindt dat de provincie verantwoordelijkheid moet nemen voor jarenlang beleid. "Er moet nog veel gebeuren voordat de mensen met funderingsschade echt geholpen worden. Onze inzet is altijd meer beschikbare middelen geweest", zegt Statenlid Wiebo de Vries. Woningeigenaren kunnen in de toekomst gebruikmaken van de subsidieregeling voor funderingsherstel. Hierbij wordt maximaal 40 procent van de herstelkosten vergoed tot een maximum van 40.000 euro.

Wiebo de Vries

ChristenUnie

Fryslân

Jaarverslag

2022

Van de fractievoorzitter

Bij het schrijven van dit voorwoord blik ik terug op een rumoerig 2022. De stikstof discussie en de gevolgen voor de landbouw zorgen voor veel emotie en protesten. Met voor ons als Statenleden als dieptepunt een dreigende situatie bij ons eigen provinciehuis. We kunnen stellen dat inwoners en overheid meer tegenover elkaar zijn komen te staan. Dit is een zorgelijke situatie. Ik stel mij dan ook de vraag, hoe zorgen we ervoor dat we met elkaar in verbinding blijven en samen het verschil kunnen maken.

Als fractie van de ChristenUnie zijn wij ervan overtuigd dat wij het verschil kunnen maken. Wij willen met iedereen het gesprek aangaan, luisteren, het eerlijke verhaal vertellen en keuzes maken. Op deze manier hebben wij de overtuiging dat we gezamenlijk oplossingen vinden voor de huidige en toekomstige problemen. Onze missie zetten wij dan ook onverminderd voort in 2023.

Het afgelopen jaar stond ook in het teken van verandering binnen de fractie. Tijdens het zomerreces heeft Wiebo zijn rol als fractievoorzitter aan mij doorgegeven. Een mooie en dankbare rol die ik met volle overtuiging aanga. Op deze plek wil ik Wiebo bedanken voor het fractievoorzitterschap in de afgelopen jaren!

De komende periode staat in het teken van afscheid nemen en welkom heten. Dit heeft alles te maken met de komende verkiezingen. Een spannende tijd maar ook een tijd die wij vol overtuiging aangaan. Wij mogen ons vertrouwen stellen in God en samen met Hem onze missie, het christelijk geluid laten horen in de Fryske politiek, voortzetten. Ik wil u vragen om met ons mee te bidden voor een mooie uitslag. Op hoop van Zegen!

Matthijs de Vries

Fractievoorzitter
ChristenUnie Fryslân

Hegewarren en geen nieuwe vaarweg naar Drachten

Polderkades zijn straks vrijwel niet meer nodig bij de Hegewarren. De veenweidepolder Hegewarren bij Oudega (Sm.) wordt veranderd in een natuur- en recreatiegebied, waarbij water de hoofdrol krijgt. De zeven boeren die er zitten worden verplaatst. Een nieuwe vaarweg naar Drachten door de Hegewarren krijgt geen steun van Provinciale Staten. "ChristenUnie Fryslân is altijd voorstander geweest van een goede vaarweg naar Drachten en dat blijft zo. Maar in de afgelopen periode is de fractie tot de conclusie gekomen dat de vaarweg door de Hegewarren een aantal nadelige gevolgen kent. Zoals de ingreep in de natuur, de problematische situatie bij de Burd, het risico voor het blauwgrasland en het verlies van weidevogels in het gebied. Dit betekent niet dat een nieuwe vaarweg naar Drachten in de toekomst uitgesloten is maar dat de nieuwe vaarweg niet door de Hegewarren gaat", zegt Statenlid Mattheijs de Vries.

Mienskip betrekken om het openbaar vervoer in stand te houden

De bereikbaarheid van het platteland staat onder druk omdat het aantal reizigers dat gebruik maakt van de bus nog steeds lager is dan voor de coronapandemie. Samen met de PvdA vinden we het belangrijk dat de mienskip en de busvervoerder samen nadenken over het voorkomen van vershraling van het openbaar vervoer en het terugwinnen van de reizigers. We doen daarom het voorstel om de Friese mienskip uit te dagen om zelf met ideeën te komen die hun dorp of wijk bereikbaar houden. Dat gebeurt tijdens het debat over de nota van uitgangspunten van de busconcessie 2024-2034, waar Provinciale Staten beslissen over welke eisen in de aanbesteding komen te staan. Het voorstel van ons wordt aangenomen.

Mattheijs de Vries

Fryske taal befoarderje

De twadde Rykstaal Frysk hat in yn de wet ferankere beskermingsstatus. Dêrmei is it regear ferplichte ta it nimmen fan maatregels dy't it Frysk te goede komme. Binnen de provinsje mei eltsenien yn de polityk him of har yn it Frysk uterje. Yn de rjochtbank hawwe de Friezen it rjocht harren yn de memmetaal te uterjen. Ek de Rie fan Europa erkent it Frysk mei ferdragen en hânfêsten. Steatelid Lieuwe van der Pol freget oan it kolleezje wat de stân fan saken is by it projekt "Spraak nei tekst en tekst nei spraak". Al in oantal jierren wurdt besocht om oan ynsprutsen teksten te kommen om it Frysk ek foar allerhande digitale tapassingen te brûken. Ien fan de digitale tapassingen fan spraakwerkenning is it automatysk ûndertiteljen fan fideo. In probleem fan de âlderein is faaks dat men it sprutsen wurd op bygelyks de Omrop net folgje kin. Ek minsken mei dôvens kinne mei dizze digitale foarsjenning holpen wurde.

Aandacht voor toenemend slibprobleem Friese meren

De ChristenUnie wil graag dat de 'slib afvang', zoals dat nu op enkele plekken gebeurt, nader onderzocht wordt. De watergebonden ondernemingen in Woudsend ondervinden veel last van slib dat vanuit het Koevordermeer en Slotermeer richting het Heegermeer beweegt. De toeristische havens in Woudsend slijben daardoor regelmatig dicht. Statenlid Lieuwe van der Pol ziet in deze methode van het afvangen van slib ook een innovatie waarmee de waterkwaliteit positief kan worden beïnvloed. Eerder vroeg de ChristenUnie ook al naar actief beleid op schoon water door medicijnresten en microplastics uit het water te verwijderen. De gedeputeerde zegt toe te gaan zoeken naar een duurzame oplossing voor het slijbprobleem en in gesprek te gaan met de watergebonden bedrijven die er hinder van ondervinden.

Alsnog subsidie MFA Sexbierum-Pietersbierum

In de dorpen Sexbierum – Pietersbierum wordt al jaren hard gewerkt om een nieuwe Multifunctionele Accommodatie te realiseren. ChristenUnie Fryslân stelt meerdere keren vragen aan Gedeputeerde Staten over de overgang van de dorpshuizenregeling naar het Iepen Mienskipsfûns (IMF), waardoor MFA Sexbierum-Pietersbierum tussen wal en schip is geraakt. Het college blijft voet bij stuk houden dat dit initiatief geen subsidie kan krijgen. De ChristenUnie legt zich hier niet bij neer en krijgt andere politieke partijen mee tijdens de begrotingsvergadering om alsnog € 150.000 subsidie beschikbaar te stellen voor het nieuw te bouwen dorpshuis. In boppeslach!

Lieuwe van der Pol

Werkbezoeken 2022

Biologisch melkveebedrijf Zorgdrager, Formerum

Corné Zorgdrager boert samen met zijn vader op Terschelling. Ze hebben een biologisch melkveebedrijf en zetten zich actief in voor het weidevogelbeheer. 'Als het goed gaat met de grutto dan gaat het ook goed met de boer.'

Culturele instellingen, Terschelling

De provincie Fryslân stelt elk jaar subsidie beschikbaar in het Iepen Mienskipsfûns. Dit fonds is bedoelt om initiatieven van inwoners die bijdragen in de mienskip, in Fryslân verder te helpen. Tijdens een werkbezoek aan Terschelling bezoeken we de Protestantse Gemeente ET-10, het Bunkermuseum en Museumreddingboot Terschelling.

Rederij Doeksen, Harlingen

Rederij Doeksen bestaat al meer dan honderd jaar. Het bedrijf verzorgt de overtocht van Harlingen naar de Waddeneilanden Terschelling en Vlieland. De ChristenUnie is benieuwd naar de effecten van de coronapandemie. Ook wil de fractie weten hoe Rederij Doeksen aankijkt tegen de mogelijke overdracht van de Friese Waddenveren naar de provincie.

Omrop Fryslân, Leeuwarden

Omrop Fryslân is de enige regionale omroep die alles in de tweede rijkstaal presenteert. In de provincie is er discussie over wat de kerntaken zijn. Omrop Fryslân maakt duidelijk dat zij, naast het brengen van regionaal nieuws, ook belangrijk zijn voor het onderhouden van de Friese taal en cultuur. De provinciale subsidie is van belang voor de continuïteit van Omrop Fryslân.

Melkveebedrijf Veenstra, Damwâld

Familie Veenstra mist het perspectief voor de boer. De afgelopen vijf jaar hebben ze alleen maar geïnvesteerd vanwege toenemende regelgeving. De derogatie (uitzonderingsregel voor het uitrijden van meer dierlijke mest), die er nu af gaat, is een klap voor de hele sector. Het werkt averechts. Boeren gaan meer kunstmest strooien om voldoende ruwvoer van hun land te krijgen. Ondanks de onzekere tijd waarin de landbouw verkeert, blijft familie Veenstra positief.

Energjykoöperaasje Garyp

Garyp gaat voor duurzaamheid. Met de opgewekte stroom afkomstig van het zonnepark in het dorp, kunnen zij voldoende groene stroom leveren aan alle woningen. Maar er is meer. Energjy Koöperaasje Garyp nodigt ons uit om ons te informeren over het project: Zon-Wind-Opslag. Dit project is een volgende stap in de energietransitie voor Garyp.

Haitsma beton, Kootstertille

Haitsma beton wil dat er snel een betere oplossing komt voor de brug bij Kootstertille. Door de slechte staat van de brug is er slechts één rijbaan beschikbaar. Daarmee wordt voorkomen dat de brug te zwaar belast wordt. Het oponthoud zorgt niet alleen voor ergernis bij de gebruikers van de brug, maar geeft ook economische schade aan de omliggende bedrijven.

Taxibedrijf Waaksma, Kootstertille

Nog altijd zijn de reizigersaantallen na corona niet op peil. Hoe is dat in het personenvervoer? De ChristenUnie gaat in gesprek met Taxibedrijf Waaksma. Ook de werkwijze en samenwerking met Jobinder wordt besproken.

Agrarische Jongeren Friesland, Welsryp

'Mei elkoar komme wy fierder', luidt de titel van het visiedocument van Agrarische Jongeren Friesland (AJF). De fractie bezoekt het bedrijf van bestuurslid Johannes van der Veer uit Welsryp en samen gaan we in gesprek over de toekomst van de jonge boeren in Fryslân. Ook Nynke Broersma uit Damwâld is aanwezig namens AJF.

